

ప్ర త్య క్ష త య్మ

[నిజంగా జరిగిన కథ]

శ్రీ శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి

శ్రీ శ్రీ శ్రీ వత్సవాయి చతుర్భుజతిమ్మజగతి మహారాజు పెద్దాపురరాజ్యం పరిపాలిస్తూ వున్న రోజులు—

రాజ్యం అంతా సర్వవిధాలా సుఖిక్షంగా వుంది. కళాకుశలు లందరూ రాజపూజ్యత అనుభవిస్తున్నారు.

కాని, వారంటే దివాన్కికి వల్లమాలిన కోపం.

ఏవో నాలుగు కభర్లు చెప్పి, ఇంద్రుడ వనీ, చంద్రుడ వనీ పొగడి, వేలకొద్దీ డబ్బు కాజేస్తారనీ, అగ్రహారాలు కూడా కొట్టేస్తారనీ ఆకోపం.

కానయితే, అతగాడు బ్రాహ్మణ్ణి; వైదికుడున్నా. కొంచెమో గొప్పో చదువుకున్నవాడు కూడాను.

కాని అతను వోట్లీ అంకెలపోగు.

అతనికి డబ్బే పావనం.

ప్రజలవల్ల అణావైసలు నిక్కచ్చిగా వసూలు చెయ్యడం—అలా చెల్లించగలగడానికి, ఆ ప్రజలకు తగిన వసతులు కల్పించడం—ఇంతే అతని లోకం.

పది డబ్బులు వస్తా యంటేనే వొక డబ్బు ఖర్చు పెట్టడం అతని పద్ధతి.

అంచేత, పండితులకు అతని దర్శనం సాధారణంగా అందరాని ఫలంగా వుంటూ వుంటుంది.

మహారాజు దర్శనం అతని ద్వారానే కావాలి కనక అది మరీ దుర్బటం అవుతూ వుంటుంది.

కాని మహారాజు విద్యాప్రియుడు.

కళ లంటే అతనికి నిద్రాహారా లక్కణ్ణే సన్నగత ప్రీతి.

ఇంతేకాక,—

ఆ రాజ్యంలో, ఆ ప్రధానాధికారి యెంత విద్యా విముఖుడో, అతనికింది ఆ అప్రధానాధికారులు అంత విద్యాసుముఖులు.

వారిలో కొందరు కళాకుశలులున్నూ వున్నారు.

ఈసన్ని వేళమే లేకపోతే, పండితులకు, రాజసభలోనే కాదు, పెద్దాపురప్పట్నంలోనే ప్రవేశం లేకపోవును.

ఏతావతా:

ఈసాకర్యం వినియోగించుకుని వొకనాడు, వొక బ్రాహ్మణయువకుడు, కోటలోనే — కచేరీగదిలోనే దివాన్జియెదటికి వెళ్లగలిగాడు.

అదృష్టవశంవల్ల, ఆవేళ, మహారాజు పక్కగదిలోనే మిత్రులతో దశావతారీ ఆడుతూ వుండడం తటస్థపడింది.

ఆ కింది అధికారులు ఆయువకుడికి యీ సంగతి కూడా చెప్పి, దివాన్జితో దొమ్ములాడి అయినా మహారాజు దృష్టి ఆకర్షించుకో మని హెచ్చరించారు.

౨

అధికారదర్శానికి దీర్ఘానుభవం సాయపడి దివాన్జీ బిరుగా చూడగా, పాండిత్యగర్వానికి కింది అధికారుల ప్రోత్సాహం జతపడి యువకుడు అలవోకగా చూశాడు.

ప్ర త్యక్ష శ య్య

ఇది దివాన్ కళ్లలో కారపుగుండ కొట్టింది.

యువకు డది గుర్తించి, మొదట సముద్రై “సమో మహాద్యుః. మాది పలివెలతాణాకి చెందిన వొక కుగ్రా మం. నాపేరు బులుసు రామగోవిందశాస్త్రి” అని అంజలి బంధంగా విన్నవించి, తరవాత “నీసంగ తంతా తెలుసుకునే వచ్చా నయ్యోయ్” అన్నట్లు సుతారంగా తల పంకిస్తూ నిటాగ్గా నుంచున్నాడు.

దీంతో గాయం రేగినట్లయి, పురపుర చూస్తూ, “యిక్కడి కెలా వచ్చారండీ?” అని తల యెగరవేసు కుంటూ అడిగాడు దివాన్.

“చెప్పలేను. ఎంచేత నంటే? ఇక్కడికి రావ డంలో నా ప్రజ్ఞా, నా ప్రయత్నమూ కూడా లేవు. కేవ లమూ తమ దివ్యతేజస్సే న న్నిక్కడి కాకర్ణించింది. తమ అధికారమే న న్నిక్కడ నుంచోబెట్టింది” అంటూ బెల్లిస్తూ చూశాడు శాస్త్రి.

ఇది విని, పక్క గదిలో మహారాజు చకితుడై ద్వారంకేసి చూశాడు.

కాని దివాన్ మాత్రం యిది వినయమో అ వినయమో, పొగడ్తో తెగడ్తో కూడా గుర్తించుకోలేక నీరవు డయిపోయాడు.

అది గ్రహించి “ఎక్కడి కక్కడే పద్మపూహం. అడుగడుగునా విచ్చుకత్తులతో పహారాలు. నిజంగా మానవమాత్రుల కిది సంభవ మేనా? కాని కళ్లు మూసి తెరిచా టప్పటికి నే నిక్క డున్నాను. ఇక చెప్పడాని కేం వుందీ?” అని తల యెగరవేసుకుంటూ మళ్లీ అడి గాడు శాస్త్రి.

ఇది విని దివాన్ మరీ నీరవు డయిపోయాడు.

దీంతో మహారాజు కళాప్రీతి ఉద్బుద్ధ మయింది.

కొంతనేపు అధికారి, ఆగంతుకుడూ అభావ దృష్టులు పరుపుకున్నారు.

తరవాత ప్రయత్న పూర్వకంగా కంఠం స్వాధీన పరుచుకుని “అయితే యేమి టండీ? ఎందుకోస మండీ మీ రాకా?” అని చిమచిమలాడుతూ అడిగాడు దివాన్.

“చిత్తం చిత్తం. ఒక్కమాటు పురాణకాల ఊపం చేసి ప్రభువుని మెప్పించా లనీ—”

“మెప్పించి?”

“ఎంతో కొంత సత్కారం—”

“అదీ అసలు సంగతి” అని చెయ్యి విదిలించు కుంటూ అందుకున్నాడు దివాన్.

“నే నెరగనూ? ఎవరు వేంచేసినా అందుకే. ఆ ద్రవ్యాశ శ్రవ్యంగా వుండడానికే యీ చిలవలూ పలవ లూనూ”

ఆటగాళ్లు చకితులై ప్రభువుని చూడగా, ప్రభువు ఒక చెవి యిటు వొగ్గాడు.

“తమరు సరిగా సెలవిప్పించారు. ఏమంటే? మనుష్యుడు చేనే ప్రతీ పనిలోనూ యీ పూత తప్పదు. వైగా, నావృత్తిలక్షణం కూడా అదే”

“సంతోషించాం”

“ఎంత దురుసుతనమూ” అనుకుని ఆటగాళ్లు స్తబ్ధు లయినారు.

మహారాజు చెవిలో అపశ్రుతి దెబ్బ కొట్టింది.

శాస్త్రి కొంచెం వుద్రక్తు డయినాడు.

అరసికత తొందరపెట్టగా యిలా అనేశాడు; గాని మహారాజు వినేశా డేమో అని అంతలో స్వగ తంగా పిసుక్కుని, వెంటనే ధోరణి మార్చి “నుంచునే వున్నారు, కూచోండి. అయితే, యేం చదివారూ మీరూ?” అంటూ గుర్రం దిగి అడిగాడు దివాన్.

“తమ సన్నిధిని కూచున్నా నుంచున్నట్టే, నుంచున్నా కూచున్నట్టే. వై పెచ్చు, తమరు ముందే సంతోషించారు గాని పరిశీలన అంతా మిగిలే వుంది. కనక నుంచుని మాట్లాడానికే నాకు సెలవిప్పించండి. మరి ప్రకృతం. నేను ఉభయభాషల్లోనూ పంచకావ్యా లూ చదివా నండి” అని గంభీరంగా చూస్తూ చెప్పాడు శాస్త్రి.

ఇది దివాన్ ని కొంచెం వుద్రక్తుణ్ణి చేసింది; కాని వైకి చల్లపడడట్లు కనపడతూ “తరవాత?” అని అడిగా డతను.

చేత నవునంటే నమ్మెయ్యవలసిం దేనా?” అని మాట పూర్తి చేశాడు.

“ఏం నమ్మితే?”

చురుగ్గా చూసి “ఏమా? ఎవర్ని కూచోబెట్టినా చదివించగలరా?” అని టాకాయింది అడిగాడు దివాన్జీ.

“ఆ ”

“ఏమాత్రం చదువు వచ్చివున్నానా?”

“ఆ ”

“వాచకం ధారాళంగా లేకపోయినానా?”

ఎదరొమ్ము విరుచుకుంటూ మళ్ళీ “ఆ” అన్నాడు శాస్త్రి.

ఇది విని చేతిలోవున్న ముక్కలు కిందపడేశాడు ప్రభువు.

ఆటగాళ్లు ముగ్గురూ యెవరిచేతిలో వున్న ముక్కలు వారు కలిపేసుకుని, చూపులు మహారాజు మొగంమీదా, చెవులు యీ సంభాషణమీదా నిలుపు కున్నారు.

కాని, విశాఖపట్నం నీటికొళాయిాలు పుటుకూ పుటుకూ రెండేసి చుక్కలు రాల్చి యిగుర్చుకు పోయే టట్టు “అసాధ్యం” అనీ, “నమ్మడానికి వీల్లేదు” అనీ మాత్రం గొణిగి, మొగం వంచుకుని దివాన్జీ యేదో కాగితం చూసుకోసాగాడు.

అది నిర్లక్ష్యంగానూ, తనయెడల తిరస్కార భావంగానూ గ్రహించి, చాలా బాధపడి “సాధ్యమా అసాధ్యమా అంటే అది మనిషిని పట్టి వుంటుంది, ఈ విషయం గ్రహించడంకూడా మనిషిని పట్టే వుంటుంది. కాగా, యిలాంటి సందర్భాలు తటస్థపడ్డప్పుడు సహృద యులు చెయ్యదగినది ఏదీ” అన్నాడు శాస్త్రి.

కాని దివాన్జీ మాట్లాడలేదు. మొగ మయినా యెత్తలేదు.

“అందుకు పూనుకోకపోతే ఆ సహృదయతకు వినియోగం యేదీ? అసలు దాని అస్తిత్వానికి నిదర్శనం యేమిటి?” అని మళ్ళీ అడిగాడు శాస్త్రి.

దివాన్జీ హృదయం దడదడ లాడింది. అయినా అతను మాట్లాడలేదు.

“నిజానికి తమ రిప్పడు చేస్తూ వున్నది కూడా పరీక్షే; అయితే, రకం మట్టుకు మారిస్తే గాని అది యిక్కడ సమన్వయించదు” అని కొంటె చూపులు చూశాడు శాస్త్రి.

అప్పుడున్నూ దివాన్జీ చలించలేదు.

“పోనీ, తమ రున్న స్థితిలో నన్ను పరీక్షించడం సాధ్యపడకపోవచ్చు. ఇందుకోసం తమ రెలాంటి హేమాహేమీలను తెచ్చినా నాకు సమ్మతమే. ఇందు లో వోడిపోతే తమరు స్వయంగా నా కెలాంటి శిక్ష విధించినా నేను సిద్ధమే”

ఇది విని అక్కడ ఆటగాళ్లు మహారాజుకేసి మిడుతూ మిడుతూ చూశారు.

మహారాజు ద్వారంకేసి పులుకూ పులుకూ చూశాడు.

ఇక్కడ దివాన్జీ “మా కిదే పనా? సంభవాలు చూడ్డానికే వీలుపడదే, అసంభవాల కోసం మేము పనులు మాను కూచోవలసిందేనా?” అంటూ కరుగ్గా అడిగాడు.

ఇది శాస్త్రికి మనస్సు నొప్పించింది.

“ఇది పని కాకపోతే కాదా?” అంటూ అందు కున్నా డతను.

“ఈస్థలం సర్వవిధాలా ప్రజలను ఆజ్ఞపెట్టడానికి సమర్థ మయినది. ఆ కారణంవల్ల యిది అందరికీ అందు బాటులో వుండతగ్గది కావడం లేదా? ఇదిన్నీ కాక: సంభవాల కోసం తమదాకా రా నక్కర్లేదు. తమ వంటి పదస్థులు చిత్తగించవలసినవి అసంభవాలే”

దీనిమీద దివాన్జీకి కోపమే వచ్చింది; కాని కా దనడం యెలాగా? అతనికి దారి తోచలేదు.

వైవెచ్చు “ఇంతదూరం ముదరనివ్వడం పొర బాటు” అని తప్పే తోచింది. మాట్లాడలేక కళ్లప్ప గించి పూరుకున్నాడు.

“పూర్వుల తపఃప్రభావంవల్ల తమ రీ మహా న్నతపదవి పొందగలిగారు. ఆ తపఃప్రభావం తమకి కళాభీరుచి కలిగించకపోవడం అసంభవం కాదా? కనక తమవంటివారే పెదవి విరిస్తే యిక విద్యలకు గతి యేదీ?”

దీనిమీద “మాట్లాడితే ప్రతివాడికీ యిదొక వేలంబం. విద్యలుట విద్యలు” అని గొణుక్కుంటూ దివాన్ జీ మొగం వంచుకున్నాడు.

ఈ గొణుగుడు మహారాజుకి పుద్రేకం కలిగించింది.

వెంటనే అతను ద్వారపాలికికేసి చూసి “సభకి సెల వయిం దని చెప్ప” అన్నాడు.

ఇది శాస్త్రీకి కోకిలకూజితలా వినపడింది.

దాంతో “యేం, అయిందా?” అన్నట్టు ముదల కింపు చూపు చూశా డతను.

మహారాజు మాటకీ, ద్వారపాలిక రాకకీ కూలి పోయిన దివాన్ జీ దీంతో చితికేపోయాడు.

౪

సరిగా జాముపొద్దువేళ సభ కూడింది.

తెల్లని మసలందుమీద మహారాజు సలక్షణంగా కొలువుతీరాడు.

రాజబంధువులూ, సామంతులూ, అధికారులూ, పండితులూ, పౌరప్రముఖులూ “యెప్పు డెప్పు” డని ఆత్రపడుతూ, ప్రభువుని పరివేష్టించి వున్నారు.

క్షణాలు గడియలుగానూ, గడియలు క్షణాలు గానూ మారిపోతున్నాయి.

మహారాజు కళ్లలోనూ, శాస్త్రీ చూపుల్లోనూ అంకితమై, గాంభీర్యం, కొలువు అంతా ఆకట్టి వుంది.

కొంతనేపటికి, ప్రభువు ఇంగితం కనిపెట్టి, ఆస్థాన పౌరాణికుడు ఆంధ్రమహాభారతం తెచ్చి శాస్త్రీ కందించి తప్పకున్నాడు.

అతని వెనకనే పదహారేళ్ల చామరగ్రాహిణి వచ్చి, ముందు పాదాభివందనం చేసి, తరవాత శాస్త్రీ యెడమదిక్కున కూచుంది.

అది చూసి సభ్యులందరూ “కత్తులమీద పరీక్ష” అనుకుంటూ వుండగా, సుతారంగా సూత్రం విప్పి, శాస్త్రీ, పౌరాణికుడికేసి చూశాడు.

ప్రభువు మేనమామ—తోంబైయేళ్ల వృద్ధు— దంతులూరి వేంకటపతిరాజు వెండిమీసాలు సవరించు కుంటూ “ఊరుభంగం ఘట్టం తీయించండి” అని బోసి నోరు చప్పళించుకున్నాడు.

అందుకు సభ్యులందరూ వుత్సుకులు కాగా, శాస్త్రీకూడా పరమోత్సాహం పొంది “మహాప్రసాదం” అంటూ మొదట ఆ ఆజ్ఞ అంజలిబంధంతో అందుకుని, తరవాత “సంస్థానానికి తగిన ఘట్టం. శయ్యకి తగిన ఘట్టం. నా బిరుదుకీన్నీ తగిన ఘట్టం. నే నేది నిరీక్షిస్తున్నానో అదే మమ్మేలినవారు సెల విప్పించారు. అయితే వొక్క మనప” అని మళ్లీ దోసిలి వొగ్గాడు.

“సెల విప్పించండి” అన్నాడు ప్రభువుపక్షంగా వేంకటపతిరాజు.

“ముం దొక పెట్టె తెప్పించి నా కుడివేపున వుంచాలి”

“తరవాతా?”

“ఇక్కడ వున్నవా రందరూ తమ దగ్గర వున్న ఆయుధాలు అందులో వుంచెయ్యాలి”

ఇది విని సభ్యులందరూ మొగమొగాలు చూసు కున్నారు. మొగమాటం విడిచిపెట్టి ఆసందట్లో “ప్రభు వువారికీ, ససిపిల్లలకూ, భటులకూ కూడా మినహాయింపు లేదు” అని కచ్చితంగా చెప్పేశాడు శాస్త్రీ.

ఉలిక్కిపడి మేనమామ ప్రభువుకేసి చూశాడు. ప్రభువు వింతపడ్డాడు; కాని “యిప్పించెయ్యండి” అన్నాడు.

కళ్లు మూశాటప్పటికి పెట్టె రావడమూ, మళ్లీ తెరిచాటప్పటికి చిన్ని చాకులు కూడా అందులో నిషిష్టాలు కావడమూ జరిగిపోయింది.

౫

“ఏదీ, చదువు పిల్లా” అంటూ చామరగ్రాహిణికి పుస్తకం అందించాడు శాస్త్రీ.

పుస్తకంలో రాత చూస్తే ముత్యాలకోవ.

పిల్ల కళ్లు చూస్తే ఆకర్ణాంతాలు.

కాని నాలుక మాత్రం కొంచెం ప్రయత్నించగా వర్ణక్రమమే నడవలేదు.

అది చూసి సభ్యులందరూ “లాభం లే”దను కున్నారు; గాని శాస్త్రీ దోసిలి వొగ్గి, నమ్ముడై “సెల వా?” అని అడిగాడు.

“ఒక్కటే సెలవు” అనుకున్నారు సభ్యులు; కాని వేంకటపతిరాజు “కానివ్వండి” అన్నట్టు తలా షేయ్యూ వూపాడు.

వెంటనే “యిలా చూడు పిల్లా” అన్నాడు శాస్త్రీ.

పిల్ల చూసింది.

“పాడగలవా?”

“చేతకా దండి”

“ఏం?”

“సంగీతం నేర్చుకోలే దండి”

“సాహిత్యమో?”

“లేదండి”

“పోనీ, ఆడగలవా?”

“ఆ” అన్నట్టు పిల్ల తల వూపింది.

“బాగుంది. అయితే మొగం పై కెత్తూ”

పిల్ల చెప్పినట్టు చేసింది.

“ఉలిక్కిపడకేం”

“అలాగే” అన్నట్టు మళ్ళీ తల వూపింది.

అప్పుడు శాస్త్రీ పిల్ల తలమీద ఎడమచెయ్యి వుంచి, కళ్లు మూసుకున్నాడు. ఒక్క ఊణం నిటాగ్గా కూచుని పైకి చూస్తూ యేదో మంత్రం పునశ్చరణ చేశాడు. మరొక్క ఊణం కుడిచేతి వేళ్లు సవరించు కున్నాడు.

. తరవాత కళ్లలోకి గంభీరంగా చూస్తూ పిల్ల కంఠం నిమిరాడు.

ఇదంతా అయేటప్పటికి పిల్ల కళ్లు మూసుదికం.

“అదేం?” అని అడిగాడు శాస్త్రీ.

“కళ్లు మూసుకుపోతున్నాయండి”

“ఒక్కమాటు చూడు”

“చూడాలని లేదండి. చూడలేనండి”

“బాధగా వుందా?”

“లేదండి”

“మరెలా వుందీ?”

“కంఠంలో వాణుకు వుడుతోందండి”

“ఏమనిపిస్తోందీ?”

“పాడా లనిపిస్తోం దండి”

“అయితే యింకేం? ఏదీ వొక్క రాగం—”

“దారి దొరకడం లేదండి”

శాస్త్రీ ప్రభువుకేసి చూశాడు. ప్రభువు మేన మామకేసి చూశాడు. మేనమామ యిటు తిరిగి శాస్త్రీ కేసి చూశాడు.

సభ్యులు గుబగుబలాడిపోయారు.

అప్పుడు శాస్త్రీ, వొక్కమాటు మందహాసం చేసి, కుడిచెవిమీద చెయ్యి పెట్టుకుని, తన నోరు పిల్ల కుడిచెవిలో వుంచి “రేం రేం” అంటూ రేగుస్తూ రాగం అందుకుని వొక్క విసురు విసిరాడు.

వెంటనే పిల్ల, శాస్త్రీ విడిచినవోటు అందుకుని వొక్క గడియ ఆలాపన చేసి సభ అంతా గలగల్లాడించేసింది.

దాంతో ప్రభువు మొగం వికసించింది.

మేనమామ బోసిసోరు వివృతం అయింది.

దివాన్ల మొగం వాలిపోయింది.

౬

అటు సభ్యుల మొగాలమీద ఆశ్చర్యజ్యోత్స్న అంతరించకుండానే యిటు శాస్త్రీ మళ్ళీ నిటాగ్గా కూచున్నాడు.

ఏడమ చెయ్యి పిల్లతలమీద వుంచి మళ్ళీ కళ్లు
మూసుకుని వొక్కక్షణం పునశ్చరణ చేశాడు.

ఉత్తరక్షణంలో కుడిచేత్తో పిల్ల కళ్లు తుడిచి,
ఆమె చెవి దగ్గరగా తన నోరుంచుకుని

“పలపలని మూకలోఁ గాల్

నిలువక గుఱ్ఱంబు డిగ్గి నీ కొడుకు గదా

కలితభుజుండై యొక్కఁడుఁ

దొలఁగి చనియె నేమి చెప్పదుం గురునాథా?”

అని చదివి, తర్జనితో నిర్దేశిస్తూ పుస్తకంలో
పిల్లకి ఆపద్యం చూపించాడు.

తన కళ్లు ప్రఫుల్లపద్మపత్రాలు కాగా, వెంటనే
ఆమె శాస్త్రీ యేస్థాయిలో అందుకున్నాడో ఆస్థాయి
లోనే అందుకుని యథాశ్రుతంగా పద్యం చదివేసింది.

అది మొదలు,

గోదావరీప్రవాహం లాగ ఆమె పద్యం చదవ
డమూ, గుర్రం కదను తొక్కినట్టు అతను అర్థం చెప్ప
డమూనూ.

అతని ఆవేశం ఆమెకి సంక్రమించింది. ఆమె
వుత్సాహం అతన్ని రెచ్చగొట్టింది.

దానిమీద సభ్యులందరూ జంత్రపు బామ్మ
లయి పోయారు.

సుయోధనోపాలంభం ప్రారంభం అయింది.

మొదట సభ్యులు చకితులై వొకరికేసి వొకరు
చూసుకున్నారు. తరవాత వారిలో కొంద రుత్సుకులు
కాగా, తక్కినవా రసంతృప్తు లయినారు.

క్రమంగా, వొక పక్షాన కనుబొమ్మ లెగిరాయి.
వెంటనే రెండో పక్షాన కళ్లు నిప్పులు కురిశాయి.

ఇది పూర్తికాకుండా సుయోధనుడు ధర్మజుణ్ణి
నిరసిస్తూ గదాయుద్ధానికి భీముణ్ణి యేరుకున్నాడు.

దాంతో, వుద్రిక్తు లయి వున్న సభ్యులు కొండ
రటూ, కొంద రిటూ కేటాయిం పయిపోయారు.

స్థితప్రజ్ఞుడైన ప్రభువు అందుకే ఆశ్చర్యపడుతూ
వుండగా, ఆ ద్వైపాయనప్రహదప్రాంతంలో గదాగడి
గానూ, యీ సభలో బాహాబాహిగానూ యుద్ధం
ప్రారంభం అయింది.

పెద్ద గండరగోళం అయిపోయింది.

అది చూసి, “ఆ, ఆ” అని కళవళపడుతూ లేచి
ప్రభువు వారించగా సమయజ్ఞుడైన శాస్త్రీ పిల్లతలమీది
తన చెయ్యి తీసేసుకుని, లేచి నుంచుని, ప్రభువు కేసి తిరిగి
“అపరాధిని, క్షమధ్వం” అంటూ సముద్రై దోసిలి
వొగ్గాడు.

ఈ సందట్లో కంగారుపడుతూ లేచి పిల్ల తన
స్థానంలోకి వెళ్లిపోయింది.

అప్పటి కప్పడే సభ్యులందరూ మొదట చల్ల
పడి, తరవాత సిగ్గుపడి, చివరికి ఆశ్చర్యపడిపోయారు.

ఉత్తరక్షణంలో ప్రభువు ప్రకృతిలో పడి “మహా
నుభావా! తమరు మానవమాత్రులు కారు. ఆ సమ
యంలో తమ రక్కడే వుండివుంటే సుయోధనుడు
భీముణ్ణి కాదు; శ్రీ కృష్ణుణ్ణి కూడా చిత్కబాడిచేసి
వుండు”నని ప్రశంసిస్తూ అమాంతంగా శాస్త్రీని కౌగి
లించుకున్నాడు.

(ఇది జరిగిందీ, విన్నదీని. రచనమట్టుకేనాది)